

INTELLEKTUAALSE OMANDI JA IT-ÕIGUSE KOMISJON

Lp. minister Kalle Laanet

Justiitsministeerium

Edastatud e-posti teel: info@just.ee

Cc: Brigita Rästas

Brigita.rastas@just.ee

05.02.2024

Eesti Advokatuuri intellektuaalse omandi- ja IT-õiguse komisjoni tagasiside autoriõiguse seaduse muutmise seaduseelnõu väljatöötamiskavatsusele

Eesti Advokatuuri intellektuaalse omandi- ja IT-õiguse komisjon (edaspidi Advokatuuri komisjon) tänab võimaluse eest esitada kirjalikku tagasisidet autoriõiguse seaduse muutmise seaduseelnõu väljatöötamiskavatsusele (VTK).

Tagasiside andmisel on lähtutud Justiitsministeeriumi poolt koos väljatöötamiskavatsusega edastatud küsimustest: erakopeerimise tasu süsteemi kitsaskohad; blokeerimismeetme kasutamine piiramaks juurdepääsu autoriõigusi rikkuvatele veebilehtedele; autoriõiguse komisjoni ümberkorraldamine; muud kitsaskohad.

Advokatuuri komisjon avaldab arvamust seoses erakopeerimise tasu süsteemi ja autoriõiguste komisjoni puudutavate küsimustega.

1. Erakopeerimise tasu süsteem

Advokatuuri komisjon nõustub, et süsteem vajab läbivalgustamist. Üheks alternatiivseks lahendusettepanekuks (s.o variant a.4) VTK-s on viia erakopeerimise tasu jaotuskava koostava komisjoni Patendiameti alla ning komisjon võib koosneda kollektiivse esindamise organisatsioonide esindajatest ning teistest, objektiivsetest, tasu saajatega otsest sidet mitteomavatest isikutest, s.h. Eesti Advokatuuri intellektuaalse omandi- ja IT-õiguse komisjoni liikmetest.

Advokatuuri komisjon, arutades viidatud alternatiivi, mõistab ühelt poolt selle ratsionaalsust. Siiski leiab Advokatuuri komisjon, et erakopeerimise tasuga seotud komisjon peaks koosnema õiguste omajate, keda erakopeerimise tasu puudutab,

esindajatest (s.o kollektiivse esindamise organisatsioonid) ja täiendavalt ehk ministeeriumide esindajatest võimaldamaks õiglane ning sõltumatu lahendus. Advokatuuri komisjoni hinnangul ei peaks sinna kuuluma Eesti Advokatuuri esindaja.

2. Autoriõiguse komisjon

Autoriõiguse komisjoniga seonduvad võimalikud tegevussuunad VTK-s on mõistlikud (nii liikmete tasustamine, Patendiameti pädevus seoses töökorraga kui ka õiguspoliitilise funktsiooni viite eemaldamine seadusest).

Küll aga teeb Advokatuuri komisjon ettepaneku analüüsida täiendavat muudatust tegemaks autoriõiguse komisjonist toimiv organisatsioon.

Advokatuuri komisjoni hinnangul on autoriõiguse komisjoni üheks senise ebaedukuse põhjuseks kõigi vaidlevate poolte nõustumise tingimus. Soovitame kaaluda lähtumist töövaidluskomisjoni eeskujust AutÕS muudatuste planeerimisel nii, et autoriõiguse komisjon lahendaks vaidlusi kohtumenetluse põhimõtetel kohtueelse sõltumatu vaidlusorganina.

Näiteks töölepinguseadus sätestab, et töölepingust tulenevad vaidlused lahendatakse töölepinguseaduses ja töövaidluse lahendamise seaduses sätestatud tingimustel ja korras. See, kuhu pöörduakse vaidluse lahendamiseks, jäetakse pöörduva poole otsustada – teise poole nõusolek ei ole vajalik. Sarnaselt soovitame mõtestada ka autoriõiguse komisjoni tegevuse – jättes kohtuvälise ja kohtueelse menetluse rakendamise pöörduja otsustada. Samas olukorras, kus pöörduja on otsustanud lühema ja odavama kohtueelse menetluse kasuks (so autoriõiguste komisjon), kohustub selles osalema ka vastaspool.

Tegevussuuna rakendamisel tuleb seaduse tasandil läbi mõelda nõuete piirang (nt teatud nõudesumma ulatuses) ning kulude hüvitamise lubamine.

Oleme valmis vajadusel oma seisukohti täiendavalt selgitama ja soovime jätkuvalt olla kaasatud edasises menetluses.

Lugupidamisega

[allkirjastatud digitaalselt]

Anne Veerpalu

Eesti Advokatuur intellektuaalse omandi- ja IT-õiguse komisjoni nimel ja eest

